

Székely Kurászsi

Sepsiszentgyörgy, 2013. április ??.

• XI. Szám • A Kovászna megyei civil szervezetek lapja

12 pontban az autonómiáról:

Miért fontos és miért jó nekünk székelyföld önrendelkezése?

1. Az autonóm Székelyföldön a kormánnyal megállapodva az adók legalább 90 %-a helyben marad, s csupán 10 %-a megy Bukarestbe. Ez az arány most nem közelít jogos elvárásainkhoz. Nem eltartottak, a fejletlen, hegyen túli régiók eltartói vagyunk. Ugyanakkor jelentősen csökken az adócsalás, mert közvetlen környezetünk szemmel láthatóan fejlődik, s ez a vállalkozók érdeke is, míg egy feneketlen zsák, melyből ráadásul a pénz a be nem fizetők felé folyik, átláthatatlan. Így a polgári öntudat eredményét a bőrünkön érezzük, s ez ösztönöz.

2. Az autonóm Székelyföldön nem Bukarestben fogják eldönteni, hogy például a ditrói iskolában milyen jellegű osztály indul, hány tanulóval. Az önálló oktatási rendszer révén az ilyen döntések helyben születnek majd. Ugyanakkor nem kell azért sem perlekedni, hogy Székelyföld történelmét tanulhassák a gyermekeink, mert arról is mi döntünk, hogy mit és hogyan tanuljanak iskoláinkban, egyetemeken.

3. Az autonóm Székelyföld minden lakója anyanyelvén fordulhat bármelyik hivatalhoz, s ugyanazon a nyelven kap majd választ is, szóban és írásban egyaránt, mert a magyar nyelv hivatalos lesz. Nem egy számunkra idegen hatalom hivatalába lépünk be, ahol annak pökhendi alkalmazottja megaláz, ha nem tudunk azonnal románul válaszolni, hanem a sajátunkba.

4. Az autonóm Székelyföld általajkincseinek (só, ásványvíz, kő, ásványi anyagok stb.) a hasznából helyben lehet majd utat építeni, iskolát, kórházat, közintézményeket fenntartani. A helyi természeti forrásokból származó pénz sem kerül be a feneketlen fővárosi zsákba. Székelyföld már általajkincseinek köszönhetően is önálló életre képes, energia-forrásai biztosítottak.

5. Az autonóm Székelyföldön a magyar gyermekek anyanyelvükön tanulnak minden tantárgyat, az óvodától az egyetemig. Ezáltal nemzeti közösségünk szellemi erőforrása gyarapodik, s nem veszélyeztet felszámolásunk és önfelszámolódásunk. Erős, életképes néppé válunk. Nem kell perlekedni például a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyászati Egyetemen a megalázóan kevés magyar helyek növeléséért.

6. Az autonóm Székelyföldön a beteg emberek anyanyelvükön beszélhetnek nem csupán háziorvosukkal, hanem minden kórház minden orvosával. Így csökken az orvosi műhibák kockázata, de az anyanyelvű kommunikáció önmagában megnyugtató érzés, félgyógyulás.

7. Az autonóm Székelyföldön a köz- és magánvagyon garantálását saját szakintézményeink biztosítják. Nem kell félnünk például a Székely Mikó Kollégium visszaállamosításától, de visszaszolgáltatót javaink megélhetésünket is biztosítják. Véget lehet vetni természeti kincseink, a székely nép tulajdona kirablásának.

8. Az autonóm Székelyföldön minden közösség számarányának megfelelően vesz részt a döntéshozó és végrehajtó hatalomban. Nemzeti közösségünk tiszteletben tartja a mellettünk élő népek jogait, s számarányuknak megfelelően részt kapnak a döntéshozatalban. Ugyanakkor gátat tudunk vetni az erőszakos betelepítésnek, az etnikai arányok mesterséges megváltoztatásának.

9. Az autonóm Székelyföld fejlesztési stratégiáit az erre szakosodott hivatalok s azokban saját szakembereink dolgozzák ki, illetve ültetik életbe. Nem Bukarestben döntenek arról, hogy milyen iparágakat fejlesszünk, milyen szakembereket képezzünk, vagy például melyik utakat modernizáljunk, hol vezessünk ivóvizet. Mi is képesek vagyunk saját közösségünk jövőjét megtervezni, s azt sokkal jobban tudjuk, mire van szükségünk, mint a Kárpáton túliak.

10. Az autonóm Székelyföld minden lakója, közössége a harmonikus együttélés szellemében tudja megőrizni identitását, ápolni anyagi, kulturális, szellemi és lelki hagyományait. Ennek alapfeltétele az egyenjogúság biztosítása, melyet Románia soha sem tartott be. Gondoljunk csak az ortodox egyház titkos és mérték feletti

(folytatás a 2. oldalon)

Év Civil Szervezete díjkiosztó és sajtókonferencia

2013. március 13-án került sor a **Civilek Háromszékért Szövetség** által szervezett sajtókonferenciával egybekötött díjkiosztóra. Az esemény helyszínéül az Olt utcai Bástya Vendéglő szolgált. A jelenlévő – összességében több mint 30 – civil szervezetek és a sajtó képviselői három napirendi pontnak lehettek tanúi.

Az ünnepélyes díjkiosztót két nyilatkozat előzte meg, amelyek nagymértékben érintik a civil szférát és az egész civil társadalmat. Az egyik a 2012. december 27-én a Sepsiszentgyörgy Városi Tanács által hozott adóemelésre vonatkozó határozatával szembeni álláspont, a másik pedig a városi pályázati rendszer jelenlegi gyakorlatával kapcsolatos. Ez utóbbi esetben, a nyilatkozatban a CIVEK a hiányosságokra hívja fel a figyelmet (szakszerűtlen és nem átlátható, nem létezik egy világos kritériumrendszer. Bereczki Kinga elnök a két nyilatkozatot teljes terjedelmében felolvasta a jelenlévőknek és elmondta, hogy azok a Városi Tanácshoz, valamint a megfelelő bizottságokhoz is eljutnak (a nyilatkozatokat teljes egészében leközzöljük ebben a lapszámomban).

A program ünnepélyes hangulatban folytatódott, sor került az **Év Civil Szervezetének** díjazására. Ráduly Attila és Deák Gyula Levente, a CIVEK vezetőségi tagjai ismertették a beérkezett pályázatok értékelési folyamatát, majd az eredmények alapján bejelentették az első három helyezettet. A díjat a 2012-es évre a Háromszéki Közösségi Alapítvány érdemelte ki, amely az elismerés mellett egy oklevélből, egy képzőművészeti alkotásból – Lukács Boglárka felajánlása révén –, valamint egy 1000 lejes nyomtatási utalványból állt (a T3 Kiadó jóvoltából). A díjakat Gaál Sándor, a CIVEK alelnöke nyújtotta át. Ráduly Attila elmondása szerint az eredmény szoros volt, második helyen a Caritas sepsiszentgyörgyi kirendeltsége végzett, míg a harmadik helyezést az Erdélyi Magyar Ifjak Háromszéki Szervezete érdemelte ki.

Az eseményt koccintás és ünnepi ebéd zárta.

(folytatás az 1. oldalról)

finanszírozására, vagy arra a háromszéki prefektusra, fővárosi politikusokra, akik számára nem léteznek a székely nép, Székelyföld, a szimbólumainak használata törvénytelen.

11. Az autonómia nem jelenti Románia határainak megváltoztatását, nem veszélyezteti Románia területi egységét, amivel a kérdést a hazai politikusok mindig elintézik, s amivel riogatják a tájékozatlan lakosságot. Ellenkezőleg. Az autonómia a nemzeti közösségek közötti feszültségek csökkenését eredményezi. De azt se feledjük, az autonómiát azelőtt kell létrehozni, mielőtt a viszony a többség és a kisebbség között végleg megromlik. A gyűlölet és a frusztráció légkörében autonómiát létrehozni nem lehet, az autonómiát közmegegyezéssel lehet és kell létrehozni.

12. Az autonóm Székelyföld adottságainak köszönhetően a Kárpát-medence legdinamikusabb, legélhetőbb régiójává válik. Közös érdek, hogy szülőföldünket, annak fejlődését, gyarapodását szolgáljuk. Ennek mindnyájunkban tudatosod-

nia kell, s ezért mindenkinek cselekednie kell. Nem szabad a közömbösség erőt vegyen rajtunk. Köztudott, hogy a világon minden autonóm terület kimagasló fejlődésnek indult. Allítsuk vissza a rendtartó helyi közösségeket, próbáljunk meg pozitívan gondolkodni és tenni, mert annak érzékelhető eredménye lesz. Ne feledjük, hogy a világ országainak népeiben egy erőteljes önállósodási folyamat indult el, új országok, autonóm területek alakulnak, vagy vannak alakulóban. Ne nézzük Székelyföld területi autonómiáját egy üres kampányszlogennek, hanem egy valós és elérhető célkitűzésnek, de ezt akarni kell, ennek előnyeit ismerni kell, s ezért cselekedni kell. Addig nem lesz autonómiánk, amíg nem hiszünk benne, amíg le nem számolunk nemzeti célkitűzésünk árulóival.

Isten minket úgy segéljen!

Gazda Zoltán, dr. Csapó József gondolatai nyomán

Nyilatkozat az adóemelésről

A sepsiszentgyörgyi helyi tanács 2012. december 27.-iki, a helyi adók és illetékekre vonatkozó határozata alapján az eddigi ingatlanadó 50 százalékkal emelkedik a jogi személyeknek. Ez a döntés rendkívül súlyos következményekkel jár, nemcsak a vállalkozókra nézve, hanem a városban tevékenykedő civil szervezetekre is. A számadatok szerint az adóemelés átlagosan 4.421 többlet lejjel terheli meg a helyi jogi személyek éves költségvetését, amely négyhavi átlagfizetésnek felel meg, azaz összességében 204 ember egy évi átlagfizetésével egyenértékű (forrás: <http://penzcsinalok.transindex.ro/hir/9669>).

A határozat a jogi személyekre vonatkozik, amelyek közé tartoznak a civil szervezetek is. A tanács által felkínált visszatérítési lehetőség azonban rájuk nem vonatkozik, így a civil szervezeteknek még az a lehetőség sem adatik meg, hogy az adóemelésből származó különbség töredékét is visszaigényelhessék támogatás formájában az erre a célra tervezett pénzügyi alapból.

Véleményünk szerint a tanács egyoldalúan járt el, amikor ezt a döntést hozta, úgy a vállalkozókkal, mint a civil szervezetekkel szemben. Az adóemelés nem érinti olyan súlyosan azt a negyven idegen nagyvállalatot, mint a maradék 613 helyi céget és civil szervezetet, amelyek a munkahelyek 80%-át adják. Köztudott, hogy a civil szféra foglalkoztatottsági aránya nőtt az elmúlt években, és a civil szervezetek számos olyan fontos feladatot, elsősorban szociális, közösségépítő és kisebbségvédelem terén - látnak el önerőből, amely hiánypótló tevékenység, és amelyeket valójában az állami intézményeknek kellene elvégezni. A civil szervezetek nem termelnek profitot ennek következtében számukra az adók befizetése óriási terhet jelent. Ez a döntés azt mutatja, hogy az önkormányzat nem érti a civil tevékenységek dinamikáját és azok jellegzetességét valamint fontosságát egy város demokratikus fejlődésében, számára a civil társadalom nem partner a városfejlesztés terén. Pedig köztudott, hogy egy fejlett demokratikus társadalomban a civil szervezetek szerepe életbevágóan fontos, a városok vezető testületei a civilek tevékenységeit nem akadályozzák, hanem erősítik döntéseikkel, akár anyagi támogatásokkal is.

Az adóemeléssel tehát közvetlen és közvetett módon is érintve vannak a szervezetek: egyrészt a saját ingatlanjaik adóértéke megnőtt, amire, mint tudjuk, a pályázati forrásokból élő szervezeteknek nincs anyagi fedezetük, másrészt a vállalkozók pénzügyi megterhelése folytán kevesebb támogatás jut civil a szervezeteknek, így azok programjaira is. Félő, hogy mindezek következtében a városban jelenleg fontos szerepet betöltő civil szervezetek szűnnek meg, amely az egész közösségre nézve káros folyamat.

Következésképpen a Civilek Háromszékért Szövetség csatlakozik a vállalkozók állásfoglalásához, és kéri a tanácsi határozat visszavonását.

Sepsiszentgyörgy, 2013. március 13.

Nyilatkozat a helyi pályázati rendszerről

Az adóterhek folyamatos növekedésével a sepsiszentgyörgyi civil társadalom fokozottabb figyelemmel és növekvő elégedetlenséggel követi a városi tanács kezelésében lévő helyi pénzalapok szétosztását, ezen belül a civil szervezetek támogatására szánt finanszírozásokat.

Évek óta problémát jelent, hogy mindamellett, hogy a polgármesteri hivatal a város lakói által befizetett adójelek egy kicsiny részéből civil szervezetek tevékenységeit finanszírozza, a pályázati alap kezelése nem átlátható, következtetésképpen a támogatások elbírálása megkérdőjelezhető. Nem létezik egy nyilvános és közzétett (a polgármesteri hivatal weboldalán például) támogatási kritériumrendszer, ezáltal a pályázatok elbírálása meglehetősen szubjektív szempontok szerint zajlik. A tapasztalat azt mutatja, hogy a beérkező pályázatokat nem tartalmuk szerint, hanem a pályázó szervezet vezetője vagy annak esetleg személyes kötődései, a polgármesteri hivatal fele irányuló magatartása (lojalitása) alapján bírálják el. Ennek következtében olyan pályázatok esnek el támogatástól, amelyek különben fontos értékeket képviselnek a közösség számára és tevékenységeikkel a közösség jövőjét pozitívan befolyásolhatnak.

A kritériumrendszer hiánya mellett gyakran előfordul, hogy az értékelésnél nem jelent külön szempontot a magyar közösség sajátos igényeinek a figyelembevétele, jóllehet az alapba fizetők 75-80%-a magyar. Ezt az elbíralt pályázatok támogatási adatai bizonyítják.

(Megtekinthetők itt: <http://www.sepsiszentgyorgyinfo.ro/index.php?page=204>)

Továbbá azt sem tartjuk helyesnek, hogy a pályázati értesítőket a magyar szervezetek román nyelven kapják meg, a törvények által garantált és nem alkalmazott kétnyelvű változatot tartanánk a legdemokratikusabb és tiszteletteljesebb megoldásnak.

A fenti hiányosságok kiküszöbölése és a folyamat átlátható, demokratikus alapokra helyezése érdekében a Civilek Háromszékért Szövetség felkínálja közreműködését a városi tanácsnak. Szívesen részt vesz egy szakszerű értékelési kritériumrendszer kidolgozásában, és segít a hivatalos dokumentumok magyar nyelvre történő lefordításában. A civil szféra rendelkezik azzal a gyakorlattal és tapasztalattal, amely a pályázati rendszer átláthatóbbá tételét, az értékelési folyamat szakszerűségét elősegíti.

Sepsiszentgyörgy, 2013. március 13.

Anyanyelvi továbbképzés segítő szakmában dolgozóknak a Diakónia Alapítványnál

Sikeresen zárult Bethlen Gábor Alapnál megpályázott „Anyanyelvi továbbképzés segítő szakmában dolgozóknak” című projektet, amelynek megvalósítási időszaka 2012. augusztus 20. – 2013. február 20. között volt.

A magyaryelvű szakmai képzést „**A felfekvésű seb kezelése**” címmel, Kovászna megyének három városában tartottunk meg: Sepsiszentgyörgyön, Kovásznán és Baróton. Összesen 151 résztvevője volt a képzésnek: 133 egészségügyi nővér, 18 ápoló, szociális munkás vagy más segítőszakmabeli. Az egészségügyi nővérek a képzés után 15 kreditpontban részesülnek szakmai szervezetüktől.

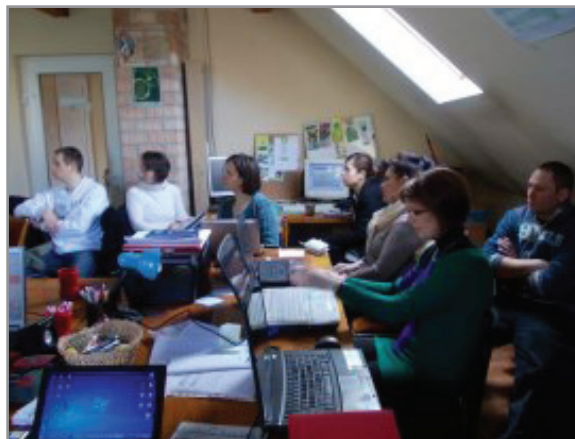
Az anyanyelvű szakmai képzés célcsoportja elsősorban a Kovászna megyében segítőszakmában dolgozó szakemberek: ápolók, beteggondozók, egészségügyi nővérek, fogyatékkal élők személyi gondozói, szociális munkások, hátrányos helyzetűeket segítő központok, intézmények munkatársai, akik számára kötelező a rendszeres engedélyezett továbbképzés, a képzések útján évente meghatározott számú kreditpontok megszerzése.

Fontos szempont volt a téma és annak részleteinek meghatározásában az, hogy a képzésen résztvevők tudják biztosítani a betegnek a korszerű terápiákat, tudjanak minőségi egészségügyi és szociális ellátást nyújtani és tudják felhasználni szakmai tanácsadásra is.

Folytatni szeretnénk a továbbképzőt – további más szakmai továbbképzések akkreditálásával és megszervezésével – , biztosítani szeretnénk a magyar nyelven való továbbtanulást.

Dénes Kinga,
képzésszervező, felnőttképző tréner

Könyvelői képzés civil szervezeteknek

Február 23-án, Kézdivásárhelyen könyvelői képzést szervezett a **Civilek Háromszékért Szövetség**. A 10 órától kezdődő esemény nyitott volt minden érdeklődő számára. A képzésre nagy szükség volt, ezt igazolja, hogy az otthoni adó Zöld Nap Egyesület irodája zsúfolásig megtelt.

Olosz Noémi-Csilla, a meghívott előadó a Saga ingyenes könyvelői program használatát mutatta be a jelenlevők számára. Időközben több kérdés is felmerült a hogyan és miként- tel kapcsolatban, ezekből pedig kisebb beszélgetések is születtek a képzés során, amelyek remek alkalmat biztosítottak a tapasztalatcserére.

Köszönjük Olosz Noémi-Csilla közreműködését és bízunk benne, hogy a civil szervezetek hasznosítani tudják a képzésen szerzett ismereteket, tevékenységük tökéletesítése érdekében. Hasonló képzésekre a továbbiakban is sor kerül, a civil tagszervezeteink igényei alapján.

"On the green road"

"On the green road" címmel február 15.-én a **Zöld Nap Egyesület** sajtótájékoztatót tartott. A sajtótájékoztatón Ráduly Attila projektkoordinátor és Derzsi Katalin a projekt mentora bemutatta a február elsején indított projektet.

Az *On the green road* elnevezésű projekt fő célja a **Nemere Útja** zöld útvonal továbbfejlesztése valamint a környezet-tudatos nevelés fontosságának hangsúlyozása. A környezeti nevelés hatást gyakorol a környezet minőségét érintő döntéshozatalra, személyiségformálásra, és egy széles értelemben vett viselkedésmód kialakítására.

A több mint egy évig tartó projektben különös figyelmet fordítunk az Európai Önkéntes Szolgálat(EVS) által kínált lehetőségek népszerűsítésére. Az esemény keretén belül, Emmanuelle Baillet, Elaine Ivassenko és Gema Puerma Castillo EVS önkéntesek a saját céljaikat foglalták össze.

A három külföldi önkéntes jelenléte városunkban újabb nemzeti estek megszervezésére ad lehetőséget és örömeinkre szolgál, hogy jelenlétük által ingyenes non-formális nyelvtanulási lehetőségben vehetnek részt a céhes város lakosai. Március közepétől heti rendszerességgel egyesületünk szervezésében spanyol és francia nyelvórák lesznek. A külföldi önkéntesek természetesen az egyesületünk többi programjába is besegítenek, többek közt a csíkszeredai Sapientian előadást tartottak az önkénteskedési lehetőségekről és készülnek a Március utolsó hétvégéjén megrendezésre kerülő Tavaszi Zöld Napokra is.

A projektet a Fialok Lendületben (Youth in Action) program, **Európai Önkéntes Szolgálat** második alpontja támogatja.

Regionális találkozó Kézdiszéken

Újabb sikeres CIVEK regionális találkozóra került sor Kézdivásárhelyen, kézdiszéki civil szervezetek részvételével. A korábbi találkozók tapasztalata alapján az a következtetés fogalmazódott meg, hogy rendszeressé kell tenni a találkozókat, nagyon fontos a kapcsolatok ápolása valamint az információ áramoltatása a civil szervezetek között.

A találkozót megelőzően Ráduly Attila, a **Zöld Nap Egyesület** elnöke a kézdivásárhelyi **Siculus Rádió** által sugárzott rendszeres műsorába a Zöld Hullámba hívta meg Mihály Istvánt, a CIVEK irodavezetőjét. A beszélgetés fő témája a Civilek Háromszékért Szövetség tevékenysége és céljai. Ugyanitt beharangozásra került a kézdiszéki CIVEK regionális találkozó is, amely a műsor után egy órával kezdődött.

A tavaly októberi találkozóhoz hasonlóan, ezúttal is a Zöld Nap Egyesület székhelye adott otthont az eseménynek. A találkozóra olyanok is eljöttek, akik a rádióból értesültek az eseményről. A megbeszélés főbb témái a *Háromszéki Civil Adattár* (egy olyan adatbázis, amely segítségére lesz a civil szervezeteknek a pályázatírás, főként a költségvetés tervezés terén, de a projekt végrehajtása során is), a *Civil Díj* a legjobb háromszéki civil és a tervezett kézdivásárhelyi könyvelési képzés voltak.

A gyűlés jó ütemben és hasznos hozzászólásokkal zajlott, számos terv és határidő megállapításával, a jelenlévők közös döntése alapján.

A **Civilek Háromszékért Szövetség** március 8. és 11. között testvérszervezetének, a Győri Civil Szervezetek Szövetségének meghívására részt vett *A civil társadalom átalakulási folyamatának vizsgálata az új típusú civil kezdeményezések hatására* c. konferencián, Bükfürdőn. A konferencia és találkozó fő célja az együttműködések, civil kapcsolatépítések elősegítése volt. A Civilek Háromszékért Szövetség gazdag ismertető anyagokkal valamint konkrét bemutatkozásokkal képviselte a háromszéki civil szervezeteket ezen a találkozón.

A konferencián hat CIVEK tag vett részt, az alábbi szervezetek részéről:

- Bereczki Kinga, Amóba Alapítvány; Háromszéki Községi Alapítvány;
- Kondor Ádám, Erdélyi Magyar Ifjak Háromszéki Szervezete;
- Furus Levente, Civilek Háromszékért Szövetség; Turulmadár Ifjúsági Iroda
- Opra Zsófia-Szende, Civilek Háromszékért Szövetség;
- Karácsony László, Kálnoky Ludmilla Egyesület;
- Ráduly Attila, Zöld Nap Egyesület.

A konferencia eredményes volt, közös programjavaslatok születtek és együttműködési kapcsolatok alakultak. Már konkrét terv is született: a **Gyárvárosiak Baráti Köre Egyesület** pályázatot nyújtott be a Nemzeti Együttműködési Alaphoz, a jövő évi Mátyás Napok program szervezésére, amelyben Székelyföld is bemutatást nyer a CIVEK képviselésében. A testvérszervezettel kötött egyezség alapján pedig körvonalozódik egy „vizes túra” háromszéki gyermekek számára a nyár folyamán, amely egyedi élményt fog jelenteni a gyermekeknek, és megismerkedhetnek a civilek által működtetett vízi mentőszolgálat gyakorlatával is.

